

ИЗВЕШТАЈ

о спроведеним јавним консултацијама о Нацрту правилника о начину документовања прекомерних трошкова и мерилима за остваривање права на надокнаду прекомерних трошкова за пружање услуга универзалног сервиса

На основу члана 37. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, број 35/23, у даљем тексту: Закон), Регулаторно тело за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатор) објављује Извештај о резултатима спроведених јавних консултација о Нацрту правилника о начину документовања прекомерних трошкова и мерилима за остваривање права на надокнаду прекомерних трошкова за пружање услуга универзалног сервиса (у даљем тексту: Нацрт правилника).

Нацрт правилника је припремљен у складу са одредбом члана 64. став 3. Закона којом је прописано, између осталог, да Регулатор ближе уређује начин документовања прекомерних нето трошкова за пружање услуга универзалног сервиса, мерила која се примењују за остваривање права на надокнаду прекомерних нето трошкова и методологију којом утврђује висину средстава за сваког привредног субјекта која се плаћају на име финансирања прекомерних нето трошкова пружања услуга универзалног сервиса у претходном обрачунском периоду.

У складу са чл. 36. и 37. Закона, Регулатор је спровео јавне консултације о Нацрту правилника у периоду од 2. септембра до 2. октобра 2024. године, како би све заинтересоване стране биле благовремено и правилно информисане о предложеним решењима, чиме би се омогућило да дају свој допринос даљем унапређењу предложених решења.

Текст Нацрта правилника објављен је на званичној веб презентацији Регулатора (https://www.ratel.rs/uploads/documents/empire_plugin/blob/66d1b5740f7f5_Nacrt%20pravilnika%20o%20prekomernim%20neto%20troskovima%20US.pdf), као и на порталу Е-консултације, а сва заинтересована лица била су у могућности да своја мишљења доставе писаним или електронским путем, као и путем портала Е-консултације.

Као резултат спроведених јавних консултација, Регулатору је доставило мишљење Предузеће за телекомуникације Телеком Србија акционарско друштво, Београд (у даљем тексту: Телеком Србија а.д.).

У наставку Регулатор даје одговоре на пристигле коментаре:

1. Телеком Србија:

Мишљење, предлог, примедба, коментар	Одговор Регулатора
<p>1. Опште одредбе</p> <p>У релевантним законским и подзаконским актима у земљама из окружења које регулишу област надокнаде прекомерних трошкова за пружање услуга универзалног сервиса ова материја је регулисана на начелнији начин него што је то урађено у Нацрту правилника. У Црној Гори и</p>	<p>Коментар је размотрен и дато је појашњење како следи.</p> <p>Нацрт правилника је припремљен у складу са чланом 64. став 3. Закона којим је прописано да Регулатор ближе уређује начин документовања прекомерних нето трошкова за пружање услуга универзалног сервиса, мерила која се примењују за</p>

<p>Хрватској привредним субјектима је остављено на процену на који начин ће документовати прекомерни трошак. С тим у вези, указујемо на члан 5. црногорског Правилника о методологији обрачуна нето трошка пружања услуга универзалног сервиса где је прописано да оператор Агенцији доставља рачуноводствене исказе и податке за чију проверу Агенција може да ангажује ревизора. У наведеном члану не наводе се подаци и документација коју оператори том приликом достављају већ оператори у складу са насталим прекомерним трошковима прилажу адекватне доказе. Такође, у хрватској регулативи није експлицитно наведено која документација мора да се достави у оквиру доказивања нето трошка.</p> <p>За разлику од наведеног, у Нацрту правилника присутно је пренормирање и непотребно регулисање одређених сегмената, нарочито у делу који се односе на документовање трошкова који представљају прекомерно оптерећење.</p> <p>С тим у вези, предлажемо усклађивање Нацрта правилника са регулативом у окружењу на начин да привредни субјекат доставља Регулатору само сет информација и докумената који су неопходни за доказивање прекомерног оптерећења с обзиром да наведено нормативно решење из Нацрта правилника није сврсисходно разлогу због кога се исти достављају. Надаље, предлажемо да Регулатор сачини и достави хипотетички пример ефикасног оператора и по својој методологији израчуна трошак и објасни кораке, и додатно појасни појмове и категорије како би се отклониле све евентуалне недоумице и неусаглашености у вези обрачуна.</p>	<p>остваривање права на надокнаду прекомерних нето трошкова и методологију којом утврђује висину средстава за сваког привредног субјекта која се плаћају на име финансирања прекомерних нето трошкова пружања услуга универзалног сервиса у претходном обрачунском периоду.</p> <p>У вези са коментаром да је методологија „превише детаљна“, и да садржи непотребно регулисање одређених сегмената, а нарочито у делу који се односи на документовање трошкова који представљају прекомерно оптерећење, Регулатор указује на то да Нацрт правилника треба да пружи довољно информација о наведеним питањима пружаоцу услуга, као и обвезницима универзалног сервиса, али да у исто време омогући и адекватну проверу оправданости захтева за надокнаду прекомерних нето трошкова пружања услуга универзалног сервиса.</p> <p>Што се тиче захтева за достављање хипотетичког примера ефикасног оператора и израчунавање трошкова према његовој методологији, Регулатор истиче да приказане табеле укључују све формуле, тако да нема нејасноћа у вези са калкулацијама.</p> <p>Прилог 2 Нацрта правилника допуњен је реченицом: „У зависности од доступности података, пружалац изузетно може уместо траженог документа за доказивање прекомерних нето трошкова универзалног сервиса доставити заменски документ заменски сет информација, уз јасно навођење који документ се замењује и на који начин, при чему суштина достављене документације и података мора бити минимално еквивалентна траженим информацијама, односно достављени подаци од стране пружаоца услуга морају имати упоредиву информациону суштину.“</p>
--	---

<p>Коментари на релевантне одредбе: Члан 2.</p> <p>Предлажемо да се у делу значења појединих појмова, у члану 2. Нацрта правилника дода и дефиниција појма дисконтованих очекиваних новчаних токова који се наводе у члану 3. Нацрта правилника.</p> <p>Такође, потребно је у појмовнику дефинисати и граничну вредност.</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се делимично прихвата.</p> <p>Дефиниција појма дисконтованих новчаних токова је додата је у члан 2. Нацрта правилника, док је детаљније појашњење дато у одговарајућем одељку, у оквиру Прилога 1 Нацрта правилника. Граничне вредности су детаљно размотрене у самом тексту Нацрта правилника, као и у оквиру Прилога 1 Нацрта правилника, те нема потребе укључивати додатне дефиниције у појмовник.</p>
<p>Члан 3. став 1.</p> <p>У члану 3. став 1. Нацрта правилника уместо текста „не може омогућити уобичајеним комерцијалним околностима“ унети текст „не може омогућити на уобичајен комерцијални начин“.</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се прихвата.</p> <p>Одредба члана 3. став 1. Нацрта правилника је измењена на предложени начин.</p>
<p>Члан 5.</p> <p>У наведеном члану, у ставу 1. после речи „писаној“ додати и речи „или електронској“ (форми). У истом члану предлажемо да се рокови ст. 1. и 4. измене и да исти уместо 30 дана буду 60 дана.</p> <p>Надаље, у ставу 4. предлагач акта предвиђа обавештавање крајњег корисника о његовом захтеву (у року од 30 дана од дана подношења истог од стране корисника). С тим у вези, потребно је дефинисати на који начин се врши обавештавање корисника. Да ли на исти начин на који је корисник поднео захтев? Ова информација се, са становишта уговарања и Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 35/23) сматра понудом за закључење уговора. У складу са наведеним предлажемо прецизирање предметног става.</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се делимично прихвата.</p> <p>У члану 5. став 1. Нацрта правилника извршена је тражена измена и додате су речи „или електронској“.</p> <p>Регулатор је размотрио захтев за траженом изменом рокова и закључио да су рокови одређени у члану 5. Нацрта правилника разумни.</p> <p>У одредби члана 5. став 4. Нацрта правилника додата је реченица на крају става „у истој форми, односно на исти начин, у којој је примљен захтев крајњег корисника“.</p> <p>На даље, одредба члана 5. став 4. Нацрта правилника се не сматра понудом за закључење уговора јер понуда мора да садржи све битне састојке уговора.</p>
<p>Члан 10.</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се одбија.</p>

<p>У члану 10. став 2. Нацрта правилника предлажемо да се утврђени рок за достављање додатних информација од дана пријема обавештења Регулатора за допуну захтева за надокнаду прекомерних трошкова, са 15 дана продужи на 30 дана.</p>	<p>Имајући у виду да према одредби члана 64. ст. 1. и 2. Закона пружалац услуга доставља извештај о пружању услуга универзалног сервиса, уз захтев за надокнаду прекомерних трошкова пружања услуга универзалног сервиса, најкасније до краја другог тромесечја текуће године за претходну годину, те да се рок наведен у члану 10. став 2. Нацрта правилника односи само на допуну захтева за надокнаду прекомерних трошкова, Регулатор закључује да пружалац услуга има довољно времена да припреми сву потребну документацију без захтеваних измена.</p>
<p>Члан 12.</p> <p>У наведеном члану само су таксативно наведена мерила односно критеријуми који се примењују на остваривање права на надокнаду прекомерних нето трошкова без прецизирања на који начин сваки од наведених мерила утиче на нето трошак. С тим у вези, потребна је разрада наведеног члана с обзиром да ће прописана мерила утицати на утврђивање износа прекомерних нето трошкова</p>	<p>Примедба је размотрена и предлог се одбија.</p> <p>Одредбом члана 12. Нацрта правилника прописана су мерила која се примењују за остваривање права на надокнаду прекомерних нето трошкова, односно критеријуми који се узимају у обзир при утврђивању износа прекомерних нето трошкова, а која имају за циљ да обухвате релевантне показатеље који омогућавају свеобухватно сагледавање ситуације на тржишту, односно који дају увид у којој мери пружање услуга универзалног сервиса представља неправедан терет за пружаоца услуга и који обезбеђују адекватно одређивање износа надокнаде нето трошкова како би се избегле дисторзије на тржишту.</p> <p>Начин узимања у обзир наведених мерила биће представљен приликом расписивања сваког појединачног јавног конкурса за избор пружалаца услуга универзалног сервиса.</p>
<p>Члан 15. став 1.</p> <p>У наведеном члану прописано је да “Износ појединачне накнаде обвезника универзалног сервиса утврђује се тако што се укупна висина прекомерних нето</p>	<p>Коментар је размотрен и дато је појашњење како следи.</p> <p>Како је наведено у члану 14. став 2. у обзир се узимају приходи од обављања делатности електронских комуникација у</p>

<p>трошкова множи са процентом учешћа прихода сваког обвезника универзалног сервиса у укупном приходу оствареном од обављања делатности електронских комуникација обвезника универзалног сервиса у претходној календарској години.“ С тим у вези, нејасно је који приход се узима у обзир приликом утврђивања износа који треба да буде уплаћен у фонд. Сходно наведеном, потребно је да се изврши прецизирање предметног члана.</p>	<p>претходној календарској години, а које привредни субјекти достављају Регулатору за потребе утврђивања висине средстава које привредни субјекти плаћају Регулатору за покривање административних трошкова насталих приликом управљања, контроле и спровођења режима општег овлашћења, достављених путем годишњих упитника (ИФН обрасци). Ради прецизности, у члану 15. став 1. додат је текст „... од обављања делатности електронских комуникација“.</p>
<p>Прилог 1.</p> <p>Предлажемо да се појасне и прецизирају следећи симболи наведени у Прилогу 1. који се односи на Обрачун нето трошкова за пружање услуга универзалног сервиса:</p> <ul style="list-style-type: none"> • IV – тржишне погодности односно нематеријалне користи које пружалац остварује испуњењем обавезе универзалног сервиса - на који начин се исто квантификује? • T_{max} — гранична вредност за разумност захтева - шта иста подразумева и како се одређује? • V_{i1} - корист од свеприсутности пружаоца услуга у години и - како се наведено одређује? • V_{i2} - корист од слања фактура крајњим корисницима пружаоца услуга у години - како се наведено одређује? • $I_{ads}\%$ - учешће фактура које су садржале рекламну поруку у укупном броју послатих фактура - на које рекламне поруке се односи? 	<p>Примедба је размотрена и предлог се одбија.</p> <p>У Нацрту правилника су већ дате дефиниције и објашњења наведених симбола.</p> <ul style="list-style-type: none"> • IV – тржишне погодности односно нематеријалне користи су појединачно размотрене у оквиру истименог подналова у Прилогу 1 Нацрта правилника. • T_{max} - Гранична вредност за разумност захтева је дефинисана у члану 3. став 1. Нацрта правилника, док је формула за њено израчунавање приказана у Прилогу 1 Нацрта правилника. • V_{i1} - корист од свеприсутности пружаоца услуга у години и објашњена је у одељку Свеприсутност у Прилогу 1 Нацрта правилника, док су формуле за израчунавање приказане у Табели 8 у Прилогу 2 Нацрта правилника. • V_{i2} - корист од слања фактура крајњим корисницима пружаоца услуга у години и објашњена је у одељку Слање поште у Прилогу 1 Нацрта правилника, док су формуле за израчунавање приказане у Табели 10 у Прилогу 2 Нацрта правилника.

	<ul style="list-style-type: none"> • Iads% - Дефиниција је дата у одељку Слање поште у Прилогу 1 Нацрта правилника.
<p>Прилог 2. став 1. тачка 5.</p> <p>У Прилогу 2. Нацрта правилника који се односи на документовање трошкова који представљају прекомерно оптерећење, у ставу 1. тачки 5. прописано је достављање Регистра имовине коришћене за пружање услуга универзалног сервиса. С тим у вези, предлажемо брисање наведене тачке с обзиром да су у питању су поверљиви подаци, великог обима и комплексне садржине, за чије појашњење, а у циљу разумевања истог, потребно је ангажовање великог броја људи из различитих организационих целина. За потребе верификације, а у сврху предметног Нацрта правилника, могу бити обезбеђене кључне категорије имовине на увид.</p> <p>Такође, ревизија Финансијских извештаја подразумева верификацију и усаглашавање свих база укључујући и регистар имовине, те су релевантне категорије сврсисходне намени предметног Нацрта правилника.</p>	<p>Коментар је размотрен и предлог се одбија.</p> <p>У Прилогу 2 Нацрта правилника је прецизирано да пружалац услуга доставља регистар имовине која се директно користи за пружање услуга универзалног сервиса и објашњена је сврха доставе ових података.</p>